

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Sakálovej a sudcov JUDr. Petra Priehodu a JUDr. R. Čirča v právnej veci žalobcu **O. B.**, bývajúceho v K., zastúpeného JUDr. G. J., advokátkou so sídlom v K., proti žalovaným **1/ V. K.**, bývajúcemu v K., **2/ M. K.**, bývajúcej v K., zastúpenej JUDr. K. P., advokátkou so sídlom v K., **3/ Mestu K.**, T., o **určenie neplatnosti právneho úkonu**, vedenej na Okresnom súde Košice I pod sp.zn. 16 C 441/1999, o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora Slovenskej republiky proti rozsudku Okresného súdu Košice I zo 6. decembra 2005 č.k. 16 C 441/1999-198 a proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 30. novembra 2006 sp.zn. 2 Co 50/2006 takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Okresného súdu Košice I zo 6. decembra 2005 č.k. 16 C 441/1999-198 a rozsudok Krajského súdu v Košiciach z 30. novembra 2006 sp.zn. 2 Co 50/2006 **z r u š u j e** a vec vracia Okresnému súdu Košice I na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Košice I rozsudkom zo 6. decembra 2005 č.k. 16 C 441/1999-198 určil, že kúpna zmluva uzavretá medzi žalovanými 1/ a 2/ a žalovaným 3/ dňa 6. mája 1994, predmetom ktorej bola kúpa parcely č. X.-zastavaná plocha o výmere X. m² v kat.úz. K. – Sever, zapísanej na LV č. X., je neplatná. Žalovaným 1/ až 3/ uložil spoločne a nerozdielne nahradiť žalobcovi trovy konania 9 998 Sk k rukám ich právnej zástupkyne JUDr. G. J.,

advokátky, so sídlom v K.. Rozhodol tak po zistení, že účastníčkou zmluvy o kúpe nehnuteľnosti bola aj žalovaná 2/, ktorá však kúpnu zmluvu nepodpísala, preto je táto podľa § 40 ods. X. a 3 vety prvej Občianskeho zákonníka v spojení s § 46 ods. 2 Občianskeho zákonníka, neplatná.

Na odvolanie žalovaných 1/ a 2/ proti rozsudku súdu prvého stupňa konal vo veci Krajský súd v Košiciach, ktorý rozsudkom z 30. novembra 2006 sp.zn. 2 Co 50/2006 potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa a žalovaných 1/ a 2/ zaviazal spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania 1 424 Sk k rukám ich právnej zástupkyne a vo vzťahu žalobcu a žalovaného 3/ náhradu trov účastníkom nepriznal. Stotožnil sa so skutkovými a právnymi závermi súdu prvého stupňa v tom, že kúpnu zmluvu ako jej účastníčka mala podpísať aj žalovaná 2/ a pokiaľ tak neurobila, je táto neplatná.

Proti rozsudku okresného súdu v spojení s rozsudkom krajského súdu podal dovolanie generálny prokurátor Slovenskej republiky. Žiadal obidve rozhodnutia zrušiť a vec vrátiť Okresnému súdu Košice I na ďalšie konanie. V dôvodoch dovolania generálny prokurátor uviedol, že tak okresný ako aj krajský súd vec nesprávne právne posúdili, keď vyslovili, že v danom prípade nedodržanie ustanovenej formy právneho úkonu spôsobuje jeho absolútnu neplatnosť. V tejto súvislosti poukázal na to, že bolo nepochybne preukázané to, že žalovaná 2/ bola do kúpnej zmluvy dopisovaná a kúpnu zmluvu nepodpísala, pričom nemala námietky proti nadobudnutiu predmetu kúpy do bezpodielového spoluvlastníctva. Chýbajúci podpis žalovanej 2/ na kúpnej zmluve považoval za chýbajúci súhlas druhého manžela v nie bežných veciach týkajúcich sa spoločných vecí podľa § 145 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Pokiaľ však k takémuto pochybeniu došlo, išlo by o relatívnu neplatnosť právneho úkonu podľa § 40a Občianskeho zákonníka, ktorej sa oprávnená osoba v zákonom určenej lehote nedovolala. Preto rozhodnutia obidvoch súdov nepovažoval generálny prokurátor za správne.

Žalobca v písomnom vyjadrení na mimoriadne dovolanie sa nestotožnil s názorom generálneho prokurátora z dôvodu, že kúpna zmluva obsahovala mená obidvoch manželov, teda žalovaných 1/ a 2/. Preto ak kúpnu zmluvu nepodpísala žalovaná 2/, ide o absolútne neplatný právny úkon. Podľa jeho názoru relatívna neplatnosť právneho úkonu by prichádzala do úvahy, keby účastníkom zmluvy bol len jeden manžel, čo nebolo v danej veci. Žiadal preto dovolanie zamietnuť.

Žalovaná 2/ sa v písomnom vyjadrení pripojila k mimoriadnemu dovolaniu generálneho prokurátora Slovenskej republiky.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd rozhodujúci o mimoriadnom dovolaní (§ 10a ods. 3 O.s.p.) po zistení, že tento opravný prostriedok podal včas generálny prokurátor Slovenskej republiky (§ 243e ods. 1 O.s.p.) bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243i ods. 2 v spojení s § 243a ods. 1 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok odvolacieho súdu, ako aj rozsudok súdu prvého stupňa v rozsahu danom § 243i ods. 2 v spojení s § 242 ods. 1 O.s.p. a dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutia treba zrušiť.

Podmienky podania mimoriadneho dovolania sú uvedené v § 243e O.s.p.

Za splnenia týchto podmienok možno mimoriadnym dovolaním napadnúť právoplatné rozhodnutie súdu, ak : a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237, b/ konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne právne posúdenie veci, c/ rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci.

Dovolací súd je viazaný nielen rozsahom mimoriadneho dovolania ale i v mimoriadnom dovolaní uplatnenými dôvodmi. Obligatórne (§ 243i ods. 2 O.s.p. v spojení s § 242 ods. 1 O.s.p.) sa zaoberá procesnými vadami uvedenými v § 237 O.s.p. a tzv. inými vadami, pokiaľ mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Z obsahu spisu vyplýva, že predmetom žaloby a konania o nej je určenie neplatnosti kúpnej zmluvy zo dňa 6. mája 1994, predmetom ktorej bola parcela KN č. X. v kat.úz. K. – Sever vedenej na LV č. X., a ktorej vklad bol povolený pod č. X.. Ako dôvod neplatnosti bol v žalobe uvedený rozpor s dobrými mravmi, ktorý žalobca videl v tom, že Mesto K. ako vlastníč pozemku neuzatvorilo kúpnu zmluvu s ním ako vlastníčom stavby garáže, ktorá sa na ňom nachádza. Po predložení originálu kúpnej zmluvy a zistení, že je na nej dopísaná ako kupujúca aj žalovaná 2/, ktorá kúpnu zmluvu nepodpísala, rozšíril dôvod neplatnosti podľa § 40 ods. 1, 3 vety prvej Občianskeho zákonníka v spojení s § 46 ods. 2 Občianskeho zákonníka a § 37 a § 39 Občianskeho zákonníka.

Dokazovaním bolo teda nesporne preukázané, že v kúpnej zmluve zo 6. mája 1994 sú ako účastníci uvedení Mesto K. zastúpené primátorom RNDr. R. B. ako predávajúci a V. K. – žalovaný 1/ ako kupujúci. Týmito bola kúpna zmluva aj podpísaná. Z predloženého

originálu kúpnej zmluvy na č.l. 192 spisu je evidentné, že k menu kupujúceho V. K. bolo za pomlčkou dopísané „manželka, M., rod. S. r.č. X.“. Tento dodatok o dopísaní ďalšieho účastníka do kúpnej zmluvy však chýba v návrhu na vklad vlastníckeho práva, ktorý vyhotovilo Mesto K. (podľa pôvodného označenia účastníkov v zmluve) a predložilo Katastrálnemu úradu v K., Správe katastra K. – Mesto na vklad vlastníckeho práva.

Žalovaný 1/ ako vyplýva zo spisu nevedel vysvetliť, kto urobil dopísanie jeho manželky do kúpnej zmluvy. V tejto súvislosti žalovaná 2/ do zápisnice o pojednávaní na Okresnom súde Košice I zo dňa 6. decembra 2005 uviedla, že zmluvu pripravovala JUDr. C., ktorá ju mala dopísať do kúpnej zmluvy.

Právne závery súdu prvého stupňa a aj odvolacieho súdu vyplývajúce z rozhodnutia 4 Cz 29/73, podľa ktorého ak sú podľa zmluvy o prevode nehnuteľností kupujúcimi obidvaja manželia, potom musia zmluvu taktiež obidvaja podpísať, sú použiteľné vtedy, ak by bolo nesporné, že žalovaná 2/ bola skutočne účastníčkou kúpnej zmluvy v čase jej podpisovania.

Podľa názoru dovolacieho súdu skutkové zistenia vyplývajúce z vykonaného dokazovania neumožňovali záver, že účastníčkou kúpnej zmluvy ako kupujúca (teda ako konajúca osoba) bola aj žalovaná 2/. Pri nepreukázaní tejto skutočnosti je právny záver o neplatnosti zmluvy pre nedostatok podpisu žalovanej 2/ predčasný a teda nesprávny.

Ustanovenie § 143 Občianskeho zákonníka však umožňuje, aby v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov bolo všetko, čo môže byť predmetom vlastníctva a čo nadobudol niektorý z manželov za trvania manželstva s výnimkou vecí v tomto zákonnom ustanovení uvedených.

Nadobúdať veci do bezpodielového spoluvlastníctva teda môže počas jeho trvania aj len jeden z manželov. Pri nadobúdaní vecí do bezpodielového spoluvlastníctva neplatí obmedzenie uvedené v § 145 ods. 1 Občianskeho zákonníka, lebo ešte nejde o spoločnú vec.

Z tohto dôvodu neprichádza do úvahy relatívna neplatnosť právneho úkonu podľa § 40a Občianskeho zákonníka, na ktorú poukazoval generálny prokurátor.

Dovolací súd však mimoriadne dovolanie vyčítajúce krajskému i okresnému súdu nesprávne právne posúdenie veci považoval za opodstatnené i keď z iných, než v ňom uvedených dôvodov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto rozsudok súdu prvého stupňa v spojení s rozsudkom odvolacieho súdu podľa § 243b ods. 1, 2 O.s.p. v spojení s § 243i ods. 2 O.s.p. zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie súdu prvého stupňa.

Ak dôjde k zrušeniu napadnutého rozhodnutia, súd ktorého rozhodnutie bolo zrušené koná ďalej o veci. Pritom je právny názor súdu, ktorý rozhodoval o dovolaní záväzný. V novom rozhodnutí rozhodne súd znova aj o trovách pôvodného konania a dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O.s.p.).

P o u ě n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 30. januára 2008

JUDr. Eva Sakálová, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia :